

PROCESUL RAIFFEISEN LEAKS (II) – Judecatorul Vasile Bicu de la Curtea de Apel Bucuresti a admis cererea de interventie accesorie a Asociatiei Parakletos, ONG-ul avocatului Gheorghe Piperea, in dosarul ANPC vs Raiffeisen Romania. Piperea va pleda personal incepand cu urmatorul termen al procesului. Raiffeisen contesta la CAB amenda de 50.000 lei primita pentru presupuse practici incorecte constand in majorarea unilaterala a dobanzilor la credite, fara informarea clientilor (Documente)

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 10.12.2018 13:08

Asociatia Parakletos, condusa de **renumitul avocat Gheorghe Piperea (foto 1)**, a obtinut o victorie de etapa vineri, 7 decembrie 2018, la Curtea de Apel Bucuresti, in [dosarul nr. 8763/2/2017](#) (ANPC vs. Raiffeisen Bank Romania). **Judecatorul Vasile Bicu, de la Sectia a VIII-a contencios administrativ si fiscal a CAB**, a admis in principiu cererea de interventie accesorie formulata de ONG-ul lui Piperea in sprijinul Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor. Amintim ca in octombrie 2017, ANPC a amendat Raiffeisen cu 50.000 de lei pentru presupuse practici incorecte, in baza articolului 15 din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comerciantilor in relatia cu consumatorii si armonizarea reglementarilor cu legislatia europeana privind protectia consumatorilor ([click aici pentru a citi](#)). Concret, banca este acuzata de majorarea unilateral a dobanzilor la credite, fara informarea clientilor.

Magistratul Vasile Bicu de la Curtea de Apel Bucuresti a stabilit urmatorul termen de judecata pentru data de 22 februarie 2019. Avocatul Gheorghe Piperea a confirmat pentru Luju.ro ca va pleda personal incepand cu acel termen.

Lumea Justitiei va prezinta in exclusivitate atat contestatia formulata de Raiffeisen Bank Romania (RBRO) – condusa de **Steven van Groningen (foto 2)** – fata de amenda primita de la ANPC, cat si intampinarea Protectiei Consumatorilor si, totodata, cererea de interventie accesorie formulata de Asociatia Parakletos (gasiti toate cele trei documente atasate la finalul articolului).

Raiffeisen: „Nesemnarea de catre consumator a actelor aditionale este considerata acceptare tacita”

Raiffeisen Bank Romania solicita anularea in tot a Ordinului nr. 837/20.10.2017 (emis de presedintele din acel moment al ANPC, **Bogdan Marcel Pandelica – foto 3**), precum si obligarea paratilor la plata cheltuielilor de judecata. In esenta, banca argumenteaza ca dobanda variabila adoptata printr-o serie de documente interne a fost stabilita ulterior acordarii creditelor vizate de Ordinul ANPC.

De asemenea, banca sustine ca a intrepris demersuri in vederea modificarii clauzelor contractuale privind dobanda in sensul OUG nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori. RBRO citeaza din ordonanta de urgenta articolul 95, alineatul (5), care prevedea in foma initiala: „Nesemnarea de catre consumator a actelor aditionale prevazute la alin. (2) este considerata **acceptare tacita**”. De asemenea, potrivit art. II, alin. (2) din Legea nr. 288/2010 pentru aprobarea OUG 50/2010, „(2) Actele aditionale nesemnate de catre consumatori, considerate acceptate tacit pana la data intrarii in vigoare a prezentei legi, **isi vor produce efectele in conformitate cu termenii in care au fost formulate**, cu exceptia cazului in care consumatorul sau creditorul notifica cealalta parte in sens contrar, in termen de 60 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi”.

Totodata, potrivit Raiffeisen Bank, contractele utilizate in prezent de banca nu mai contin formule asemanatoare pentru dobanda cu cele din anii 2006-2008. In plus, in prezent RBRO nu mai dispune de servicii de creditare in franci elvetieni pentru persoanele fizice. Nu in ultimul rand, banca mentioneaza ca ICCJ, prin Decizia nr. 485/22.03.2017, a stabilit ca dobanda variabila asa cum a fost definita este legala, iar stabilirea ei nu depinde de vointa imprumutatorului.

In alta ordine de idei, Raiffeisen argumenteaza inadmisibilitatea masurii in configuratia pretinsa („**incetarea practicii comerciale incorecte**” si „**aducerea contractelor la momentul anterior practicii, inclusiv prin emiterea unui nou grafic de rambursare, cu conditiile contractuale de la momentul semnarii acestora**”).

„Aceasta modalitate pretinsa de aducere la indeplinire a masurii 'incetarii', dincolo de ambiguitatea acesteia (prejudiciabila pentru subscrisa, creand pretextul pentru autoritate de a ne pretinde eventuale neexecutari): (i) este in dezacord cu insasi natura acestei sanctiuni (cu rol strict sanctionator, iar nu indemnizator si cu efecte doar pentru viitor) si (ii) reprezinta o imixtiune nepermisa in contractele de credit, conducand la modificarea acestora. In aceste conditii, configurarea modului de aducere la indeplinire a masurii 'incetarii' intr-o formula sui generis care nu se regaseste in Legea nr. 363/2007 (n.r. privind combaterea practicilor incorecte ale comerciantilor in relatia cu consumatorii si armonizarea reglementarilor cu legislatia europeana privind protectia consumatorilor) excede competentelor emitentului Ordinului si indeplineste conditiile excesului de putere, astfel cum acesta este definit de art. 2 alin. 1 lit. n) din Legea nr. 554/2004 (n.r. Legea contenciosului administrativ):

'n) *exces de putere – exercitarea dreptului de apreciere al autoritatilor publice prin incalcarea limitelor competentei prevazute de lege sau prin incalcarea drepturilor si libertatilor cetatenilor*”, detaliaza RBRO.

Mai departe, banca sustine – facand apel la definitia din DEX – ca notiunea de „*incetare*” (a practicilor comerciale incorecte) se refera doar la viitor, nu si la trecut. Similar, RBRO invoca Decizia Curtii Constitutionale a Romaniei nr. 363/25.10.2016, prin care CCR a stabilit neconstitutionalitatea partiala a Legii darii in plata (Legea nr. 77/2016), instanta de contencios constitutional stabilind ca remediile aduse de lege vor produce efecte juridice doar pentru viitor, „*prestatiile deja executate ramanand castigate contractului*”.

In aceeasi intampinare, Raiffeisen vorbeste despre inadmisibilitatea interventiei in contracte si modificarea clauzelor privind dobanda. Astfel, banca invoca art. 2, alin. 1, lit. a din Legea nr. 363/2007: „*Prezenta lege nu aduce atingere dispozitiilor legale ce reglementeaza contractele si, in special, prevederilor referitoare la validitatea, intocmirea sau efectele contractelor*”.

In plus, banca face referire la faptul ca nu exista in piata institutii de creditare cu dobanda fixa pentru perioade lungi (de exemplu, de 25 de ani).

De asemenea, RBRO se plange ca ordinul ANPC este ambiguu si contradictoriu, nefiind indicate clar nici sfera serviciilor avute in vedere, nici motivele de fapt si de drept pe care ordinul se intemeiaza.

ANPC: „Banca a dat dovada de o totala lipsa de preocupare fata de gradul de indatorare a consumatorilor”

In intampinarea depusa la instanta (pe care o gasiti la sfarsitul articolului), ANPC reia argumentele din ordin si procesul verbal prin care a amendat banca ([click aici pentru a citi](#)), aratand in plus ca Raiffeisen a urmarit **„a-si creste profiturile prin supraindatorarea clientilor”** si ca **„nu a depus toate diligentele in relatia cu consumatorul, dand dovada de o totala lipsa de preocupare fata de gradul de indatorare a consumatorilor”**. Totodata, autoritatea invoca faptul ca banca nu neaga veridicitatea documentelor aparute in presa.

De asemenea, Protectia Consumatorilor sustine ca *„efectele prejudiciabile pentru consumatori ale acestor practici abuzive (...) nu s-au epuizat la data inserarii lor in contractele consumatorilor; aceste efecte nu numai ca se produc si in prezent, dar, mai mult, sunt agravate prin trecerea timpului, de unde rezulta caracterul de contraventie continua”*.

„Se constata faptul ca banca nu a depus toate diligentele in vederea respectarii obligatiilor de a anunta public existenta unor pericole la adresa consumatorilor. Iar acest comportament este, conform definitiei din anexa la Codul consumului (n.r. Legea nr. 296/2004), o forma de practica comerciala abuziva, intrucat este o metoda de vanzare restrictiva sau conditionare care afecteaza interesele consumatorilor. (...)

Daca lipseste informatia sau, si mai grav, informatia este disimulata sau ascunsa sau omisa, contractul se transforma in mod nepermis, prin vointa unilaterala a partii puternice a contractului; mai precis, se modifica, intr-un contract aleatoriu, in care efectele contractului, adica obligatiile si riscurile generate de acesta, nu mai depind de intelegerea initiala, reala, a partilor, ci de hazard, si nici de motivatiile economice ale partilor, din momentul incheierii contractului.

Informarea consumatorului asupra conținutului contractului, încă din etapa publicității / ofertei, are o importanță capitală, întrucât aceasta contribuie la transparența contractului, în sensul că permite consumatorului să compare ofertele de contractare, iar pe de altă parte, permite consumatorului să aprecieze întinderea obligației sale. (...)

Un consumator caruia i se refuza informarea în faza pre-contractuală (sau macar la momentul contractării) este un posibil debitor riscant. Insolvabilitatea în care debitorul poate intra pe motiv de inadecvare la realitatea contractului sau pe motiv de neînțelegere a amplitudinii riscurilor asumate și a întinderii obligațiilor care îi revin poate transforma iluzia unui câștig neașteptat – pe seama naivității sau a lipsei de educație economică, financiară sau juridică a debitorului – în certitudinea unei pierderi pentru creditor.

Omisiunea informării, gravă în sine, este depășită totuși în gravitate de practicile înșelătoare ale comercianților. De cele mai multe ori, aceste practici incorecte ale comercianților reprezintă 'rețea' prin intermediul căreia contractele comercianților cu consumatorii, comutative prin natura lor, sunt transformate – în contra voinței consumatorilor sau dincolo de înțelegerea acestora – în contracte aleatorii. (...)

Consumatorilor le-a fost imposibil să determine modalitatea în care va fi calculată dobânda, fapt ce echivalează cu o nerespectare a caracterului determinabil al dobânzii, încălcând dispozițiile legislației protecției consumatorilor”, punctează ANPC.

Parakletos: „Măsura practicilor comerciale incorecte nu produce efecte doar pentru viitor”

Încă de la începutul cererii de intervenție accesorie, Parakletos invocă „*interesul propriu, legitim, concret și actual*”, întrucât ONG-ul avocatului Gheorghe Piperea este o asociație pentru protecția consumatorilor, „*înființată pentru a îndeplini nevoile consumatorilor din România*”. În consecință, „*printre principalele atribuții ale Asociației se numără monitorizarea și contribuirea la implementarea legislației privind protecția consumatorilor, respectiv a Legii 363/2007*”.

In continuare, Asociatia Parakletos argumenteaza ca dispozitiile art. 10 din Legea nr. 363/2007 „*instituie in sarcina ANPC obligatia de a decide asupra reclamatilor si de a initia actiuni in justitie impotriva comerciantilor care au savarsit sau sunt susceptibili sa savarseasca practici comerciale incorecte*”. In aceeași lege, art. 12 ii da dreptul Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor sa dispuna masuri conform legii, prin ordin emis de conducatorul ANPC sau prin decizie emisa de conducatorii unitatilor cu personalitate juridica din subordinea sa. Totodata, art. 13 din același act normativ indreptatește ANPC sa dispuna in procedura de urgenta sanctiuni si masuri pentru incetarea practicilor comerciale incorecte, chiar fara a exista o dovada a unei pierderi sau a unui prejudiciu efectiv ori a intentiei sau a neglijentei comerciantului, si chiar daca practicile incorecte nu au fost inca puse in practica, dar acest lucru este iminent. Mai mult: ONG-ul lui Piperea invoca prevederile similare ale art. 11 din Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale.

Cea mai importanta parte din argumentatia Asociatiei Parakletos se refera la faptul ca masura practicilor comerciale incorecte nu produce efecte doar pentru viitor, organizatia non-guvernamentala sustinand ca singura masura instituita de Legea 363/2007 care priveste exclusiv efectele viitoare ale practicilor comerciale incorecte este cea prevazuta la art. 13 lit. b), constand in interzicerea practicilor comerciale incorecte, care nu au fost inca puse in practica.

„In cauza, avem in vedere practici comerciale incorecte practicate de Raiffeisen Bank SA in perioada 2006-2009 si care continua sa produca efecte prejudiciabile asupra consumatorilor, aceste efecte nefiind epuizate”, puncteaza ONG-ul lui Piperea.

Parakletos fundamenteaza necesitatea retroactiunii si pe paragraful 13 din Preambulul la Directiva 2005/29/CE, care prevede ca **„pentru a se consolida increderea consumatorilor, interdictia generala ar trebui sa se aplice si in cazul practicilor comerciale neloiale utilizate in afara oricaror relatii contractuale intre comerciant si consumator sau dupa incheierea unui contract si pe perioada de valabilitate ale acestuia”**. De asemenea, art. 3 arata ca directiva **„se aplica practicilor comerciale neloiale ale intreprinderilor fata de consumatori definite la articolul 5 inainte, in timpul si dupa o tranzactie comerciala in legatura cu un produs”**.

„In aceste conditii, rezulta ca efectele prejudiciabile ale practicilor comerciale incorecte, care continua sa afecteze interesele consumatorilor, pot fi eliminate in varianta configurata de ANPC, de vreme ce sanctiunea priveste toate efectele tranzactiei: atat cele trecute, cat si cele viitoare”, puncteaza Parakletos.

ONG-ul avocatului Gheorghe Piperea contrazice si sustinerea Raiffeisen potrivit careia ANPC ar fi obligata sa dovedeasca prejudiciul efectiv adus consumatorilor, Parakletos invocand art. 13 din Legea 363/2007, conform caruia ANPC poate lua masuri **„chiar si fara a exista o dovada a unei pierderi sau a unui prejudiciu efectiv ori a intentiei sau a neglijentei comerciantului”**.

„Cu toate acestea, ANPC a facut dovada practicilor comerciale incorecte practicate de Raiffeisen Bank SA in perioada 2006-2010, prin: documentele interne publicate in iulie 2017 (n.r. cele aparute pe Facebook, de la care a pornit totul), pliantele privind publicitatea inselatoare, punctele de vedere emise la cerere de catre reclamanta, sesizarile confirmate ale consumatorilor. Aceste inscrisuri au fost confirmate de catre Raiffeisen Bank SA prin Adresele inaintate catre ANPC si sunt de natura a face dovada atat a prejudiciului adus consumatorilor, cat si a intentiei reclamantei de a obtine profit in detrimentul intereselor consumatorilor, pacaliti in a contracta produse vatamatoare. Intentia reclamantei de a exploata necesitatile economice ale consumatorilor prin practici incorecte si chiar inducerea in eroare a acestora este confirmata de adoptarea ulterioara a Deciziilor Comitetului pentru Active si Pasive, care modifica dobanzile contractuale in temeiul clauzelor nelegale de modificare unilaterala si discretionara a conditiilor contractuale”, explica Parakletos.

Mai departe, asociatia acuza banca de faptul ca nu a informat, consiliat si avertizat consumatorii la momentul acordarii contractelor de credit, astfel cum prevad articolul 6 din Legea nr. 289/2004 (privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor persoane fizice), art. 8 din Legea nr. 190/1999 (privind creditul ipotecar pentru investitii imobiliare), precum si art. 3 lit. b), art. 18, art. 19 si art. 20 alin. (4) din Ordonanta Guvernului nr. 21/1992 privind protectia consumatorilor.

Judecatorul a admis cererea Parakletos

Vineri, 7 decembrie 2018, in sala de judecata, avocata Raiffeisen a sustinut ca Asociatia Parakletos nu a probat un interes juridic nemijlocit si ca un intervenient accesoriu trebuie sa aiba un raport juridic de baza, substantial, cu partea in favoarea careia intervine. Totodata, a sustinut aparatoarea bancii, Legea 363/2007 vizeaza calitatea, nu capacitatea procesuala, iar Asociatia Parakletos este lipsita de capacitatea procesuala in raport cu art. 10 din lege.

In replica, avocata ANPC a afirmat ca este perfect admisibila cererea de interventie accesorie a Parakletos, in conditiile in care ONG-ul are ca obiective prevazute in statut protejarea drepturilor si intereselor consumatorilor, acestea fiind aproximativ similare cu prerogativele ANPC.

La randul ei, avocata Parakletos a explicat ca argumentele Raiffeisen ar sta in picioare daca ar fi fost vorba despre o cerere de interventie accesorie, nu principala. In rest, aparatoarea asociatiei a reluat argumentele legate de admisibilitatea in principiu pe care le regasiti in documentul atasat, bazandu-se in principal pe art. 37 Cod procedura civila si pe art. 10 din Legea 363/2007.

In incheiere, judecatorul Vasile Bicu a admis cererea de interventie accesorie formulata de catre Asociatia Parakletos si a respins exceptia ridicata de RBRO privind lipsa de calitate procesuala a ONG-ului condus de Gheorghe Piperea. Magistratul a argumentat ca persoanele sau organizatiile care au un interes legitim pot sa recurga la calea administrativa (sesizarea ANPC) sau la formularea unor actiuni in justitie.

Iata principalele pasaje din motivarea dictata de magistrat grefierii de sedinta:

„Curtea a luat act ca o parte din consumatori au recurs la calea administrativa, iar la calea judiciara a recurs asociatia, care, potrivit art. 6 din statutul sau, are printre obiective la punctul c) lupta impotriva unor clauze abuzive si a unor practici abuzive, agresive sau daunatoare ale profesionistilor in relatii cu consumatorii, iar la punctul d) posibilitatea de a formula inclusiv actiuni in justitie. (...)”

Curtea considera ca intervenienta accesorie nu trebuie sa fie parte in raportul juridic de drept substantial dedus judecatii pentru a putea formula cererea de interventie accesorie, de vreme ce prin formularea aceste cereri, intervenienta aduce aparari in sprijinul uneia dintre parti (mai precis, in sprijinul paratei). Legea nu conditioneaza formularea unei asemenea cereri de interventie accesorie de calitatea de parte in raportul juridic de drept substantial”.

[* Cititi aici contestatia Raiffeisen Bank Romania](#)

[* Cititi aici intampinarea ANPC](#)

[* Cititi aici cererea de interventie accesorie formulata de Asociatia Parakletos](#)

[* Cititi aici Ordinul nr. 837/20.10.2017 al presedintelui ANPC, privind amendarea Raiffeisen](#)

[* Cititi aici Procesul Verbal nr. 0765202/10.10.2017 al ANPC](#)

[* Cititi aici primul episod din serialul „Raiffeisen Leaks”](#)

